

MS-A0205 Differentiaali- ja integraalilaskenta 2

Tentti 13.03.2014 klo 16:00-19:00.

Vain kirjoitusvälineet sallittu — ei laskimia, ei taulukoita.

1. Olkoon $f(x, y) = x^2 + xy + y + y^2$.

- (a) Mihin suuntaan f :n arvo kasvaa nopeimmin origossa? Entä mihin suuntaan f :n arvo pienenee nopeimmin origossa?
- (b) Määritä funktion f tasa-arvokäyrälle normaali- ja tangenttivektori origossa.
- (c) Määritä funktion f kuvaajalle normaali- ja tangenttivektori origossa.

2. Olkoon $f(x, y, z) = \frac{\sin x}{y} + e^{-z}$.

- (a) Missä pisteissä f on differentioituva?
- (b) Muodosta lineaarinen approksimaatio f :lle pisteessä $(0, 1, 0)$ ja approksimoi sen avulla f :n arvoa pisteessä $(0.01, 1.02, -0.01)$.

3. Laske funktion $f(x, y, z) = x$ ääriarvot ehdolla $z = x + y$ ja $x^2 + 2y^2 + 2z^2 = 8$. Tehtävän ratkeavuutta ei tarvitse tarkastella, vaan voit olettaa ratkaisun olevan olemassa. (Huomaa että annetun ehdon molempien yhtälöiden on oltava voimassa *yhtä aikaa*.)

4. (a) Osoita että muuttujanvaihdon

$$\begin{cases} x = \rho \sin \phi \cos \theta, \\ y = \rho \sin \phi \sin \theta, \\ z = \rho \cos \phi \end{cases}$$

muuntosuhde on $\rho^2 \sin \phi$. Huom. $0 \leq \theta < 2\pi$, $0 \leq \phi \leq \pi$.

(b) Laske $\iiint_D z^2 dV$ kun D on joukkojen $z \geq 0$ ja $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$ leikkaus.

